Dosarul nr. 2-19165/23 (2-23134631-12-2-19092023)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Pronunţată public la 25 aprilie 2024 în mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Constantin Roșca
Grefier Dorin Toma

cu participarea reprezentantului reclamantei-pârât BC „Victoriabank” SA, angajata Gavriș Mariana, împuternicită în baza procurii nr. 365/RP din 05.12.2022, valabilă până la 31.12.2024, în lipsa reprezentantului pârâtei-reclamant Vasiliev Iulia, avocatul-stagiar Bălănuță Ion, împuternicit în baza mandatului avocațial cu seria MAS nr. 078079 din 16.06.2023, care a solicitat examinarea în absență, precum și în lipsa pârâtei-reclamant Vasiliev Iulia, fiind reprezentată de către avocatul-stagiar Bălănuță Ion,

în sediul instanţei, în ședință publică în procedură contencioasă a judecat pricina civilă la cererea de chemare în judecată inițială depusă de către BC „Victoriabank” SA împotriva lui Vasiliev Iulia cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și a cheltuielilor de judecată, precum și acțiunea reconvențională înaintată de către avocatul-stagiar Bălănuță Ion în interesele lui Vasiliev Iulia către BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La data de 15.09.2023 BC „Victoriabank” SA a înaintat o cerere de chemare în judecată inițială împotriva lui Vasiliev Iulia cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii inițiale, reclamanta-pârâta BC „Victoriabank” SA a invocat că la data de 19 ianuarie 2022, potrivit contractului de credit bancar CER 00053017, a fost acordat pârâtei Vasiliev Iulia un credit bancar în mărime de 200 000 lei, scadent la 01 noiembrie 2022.

Menționează reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA că pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia a încălcat condițiile contractului de credit nominalizat și anume nu a respectat obligația de rambursare în termen și conform graficului stabilit, a creditului, cât și a plăților aferente acestuia.

Le fel indică reclamanta-pârâtă că a expediat în adresa pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia, notificarea nr. DV000035330AR din 16 septembrie 2022 privind posibilitatea scadenței anticipate a creditului, prin care a solicitat restituirea restanțelor acumulate conform contractului de credit, în termen de 15 zile. Pârâta a fost atenționată despre faptul că dacă nu va înlătura neajunsurile apărute la executarea contractului de credit,

reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA va rezoluționa contractul și toate sumele vor deveni imediat scadente.

Reieșind din faptul, că pârâta-reclamantă nu s-a conformat cu cerințele din notificare și anume nu a achitat sumele restante, la data de 07 noiembrie 2022, acesteia i-a fost expediată somația nr.5293-B-22, prin care reclamanta-pârâtă, în baza clauzelor contractuale de credit și în conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 1769 Cod civil, a declarat rezoluțiunea imediată a contractului de credit nr. CER 00053017 din 19 ianuarie 2022.

Astfel, reclamanta-pârâtă a cerut restituirea sumelor totale (sumei integrale a creditelor, dobânzilor aferente) în termen de 15 zile din momentul recepționării somației. În termenul acordat, pârâta-reclamantă nu a achitat datoriile sale față de BC „Victoriabank” SA.

Având în vedere că pârâta nu a comunicat în scris reclamantei-pârâte o altă adresă decât cea indicată în contractul de credit, somația a revenit cu mențiunea „nereclamat”.

Consideră reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA că a respectat procedura de notificare a pârâtei-reclamante, or conform contractului de credit, somația se consideră a fi înmânată și în cazul returnării ei de către serviciul poștal, dacă somația a fost expediată pe adresa părții indicate în contract sau pe ultima adresă notificată în scris băncii.

Potrivit datelor dosarului de creditare la data de 05 septembrie 2023, pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia datorează reclamantei-pârâte BC „Victoriabank” SA, conform contractului de credit nr. CER 00053017 din 19 ianuarie 2022, suma compusă din soldul creditului în mărime de 188 024,50 lei, dobânda restantă în mărime de 12715,03 lei cât și dobânda majorată în mărime de 77,92 lei, iar în total suma de 200817,45 lei.

Astfel, solicită reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA încasarea din contul pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia în beneficiul său, a sumei de 200817,45 lei cu titlu de datorie cât și a sumei de 6024,52 lei cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat.

Ulterior, la data de 02.11.2023 avocatul-stagiar Bălănuță Ion a înaintat o acțiune reconvențională în interesele pârâtei-reclamante Iuliei Vasiliev către BC „Victoriabank” SA cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale, invocând următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Într-adevăr între pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia și reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA a fost încheiat un contract de credit bancar înregistrat sub nr. CER 00053017 din 19 ianuarie 2022, potrivit căruia i-a fost acordat pârâtei-reclamante suma de 200000 lei cu titlu de credit bancar, cu o dobândă flotantă anuală și a comisionului de analiză dosar în mărime de 400 lei.

Astfel că obligațiunile de plată rezultă din prevederile pct.3.1.2 și pct. 3.2.1. Totodată, menționează reprezentantul pârâtei-reclamante, că obligația de plată ce rezultă din prevederile pct.3.1.7 prevede plata unor dobânzi majorate de întârziere pentru fiecare zi întârziere.

Dat fiind faptul că pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia a admis întârzieri la restituirea creditului reclamanta-pârâta BC „Victoriabank” SA a înaintat o cerere de chemare în judecată, pe care, Vasiliev Iulia nu o recunoaște și din care motiv a decis de a interveni cu o acțiune reconvențională.

Consideră pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia că prin prisma art.3 alin. (1) Cod civil, este în prezența unui raport juridic încheiat între consumator și un profesionist.

La fel, consideră Vasiliev Iulia că contractul de credit încheiat cu reclamanta-pârâta BC „Victoriabank" SA conține în sine clauze abuzive exprimate prin obligațiile de plată a dobânzii rezultă din pct. 3.1.2, comision din pct. 3.2.1, iar a dobânzii majorate din pct. 3.1.7.

Mai mult de atât consideră reprezentantul pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia, avocatul-stagiar Bălănuță Ion că art. 1069 alin. (1) din Codul Civil, statuează expres, că clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Aliniatul (2) aceluiași articol indică, dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Iar, dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicând diferite părți și care nu a fost negociată individual.

Totodată, s-a făcut referire și la prevederile art. 1077 alin. (1) pct. 3) din Codul Civil, sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect - obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului.

Or, prevederile art. 1079 din Codul Civil prevăd, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauzele indicate la art. 1077 alin. (1) pct. l)-3) sânt considerate abuzive chiar dacă ele au fost negociate individual cu consumatorul.

Astfel, reieșind din contractul de credit, care a fost încheiat în ziua adresării pârâtei-reclamante pentru acordarea creditului, evidențiază abuzul clauzei contractuale privind plata dobânzii și penalității, care nu a fost negociată cu BC „Victoriabank" SA și care folosește același tip de contract pentru o multitudine de clienți, iar partea contractantă are doar opțiunea de a accepta sau a refuza semnarea contractului.

Concluzionând cele expuse, consideră reprezentantul pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia, avocatul-stagiar Bălănuță Ion că aceasta nu a negociat și nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia și de a se familiariza cu condițiile contractuale, iar pe cale de consecință, consideră clauzele prevăzute la pct. 3.1.2 în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii, pct. 3.2.1, în partea ce prevede comisionul și la pct. 3.1.7, în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii majorate din contractul de credit, ca fiind abuzive.

Sau, în conformitate art. 1077 alin. (6) din Codul Civil, sunt abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației contractuale.

Astfel, consideră reprezentantul pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia, avocatul-stagiar Bălănuță Ion, că mărimea penalităților prevăzute de contract este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus creditorului prin neachitarea în termen a creditului restant.

Potrivit art. 328 alin. (1) din Codul Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi

invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Alin. (2), nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

Astfel, urmează a fi declarată nulitatea absolută a clauzelor de la pct. 3.1.2 în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii, de la pct. 3.2.1 în partea ce prevede comisionul și de la pct. 3.1.7 în partea ce prevede obligația de plată a dobânzi majorate.

Cu referire la acțiunea reconvențională, reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank" SA și-a expus poziția în scris, invocând următoarele circumstanțe.

Pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia a încălcat condițiile contractului de credit indicat mai sus, nu și-a respectat obligația de rambursare în termen și conform graficului stabilit, a creditului, cât și a plății aferente acestuia.

Urmare a rezoluțiunii contractului de credit, în conformitate cu prevederile alin. (2) art. 858, art. 901, 934, 942, alin. (2) a 1769 Cod civil, BC „Victoriabank" SA a cerut restituirea sumelor totale (sumei integrale a creditelor, dobânzii aferente) în termen de 15 zile din momentul recepționării somației.

Însă, în termenul acordat, Vasiliev Iulia nu achitat datoriile sale față de bancă, acumulând o datorie în mărime de 200817,45 lei.

Prin urmare, reieșind din materialul probatoriu administrat indică BC „Victoriabank" SA că se atestă cu certitudine faptul că, părțile au semnat contractul de credit destinat necesităților de consum nr. 00053017 din 19.01.2022 în suma de 200 000 lei, pentru refinanțarea creditelor deținute în alte instituții financiare. Creditul a fost acordat pentru un termen de 60 luni, scadența intervenind la data de 18 ianuarie 2027, părțile, convenind anumite clauze contractuale cu drepturi și obligații reciproce.

Potrivit pct. 4.1 din contractul prenotat „...debitorul trebuie să ramburseze creditul în 60 rate lunare, începând cu data de 18 februarie 2022 și până la data de 18 ianuarie 2027, conform graficului de rambursare anexat la acest contract. Data scadenței lunare a ratelor de credit este 18. Debitorul a ales să ramburseze creditul: în sumă fixă, în sumele și la scadențele detaliate în graficul de rambursare anexat la prezentul contract.

Astfel, prin cererea de credit nr. CER 00053017 din 18 ianuarie 2022, pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia a confirmat prin semnătură, primirea informațiilor precontractuale și proiectul contractului de credit în conformitate cu Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12.07.2013, precum și s-a familiarizat cu tarifele pentru deservirea persoanelor fizice în cadrul BC „Victoriabank" SA, cu condițiile generale de afaceri aplicabile persoanelor fizice în cadrul BC „Victoriabank" SA și cu Regulamentul BNM cu privire la dezvăluirea de către băncile din RM a informației aferente activităților lor.

Toate caracteristicile produsului de creditare au fost aduse la cunoștința pârâtei-reclamante la data de 18 ianuarie 2022, fapt confirmat prin cererea nr. CER 00053017, în care sunt prevăzute toate costurile creditului, cuantumul dobânzii și costurile aferente, inclusiv comisionul de analiză dosar.

Totodată, prin costul total al creditului pentru consumatori - se înțelege toate

costurile, inclusiv *dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri* pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit.

Prin urmare, cunoașterea tuturor condițiilor de către pârâta-reclamată Vasiliev Iulia reiese din declarația înserată în cererea la contractul de credit și informațiile precontractuale la contractul de credit pentru CER 00053017, care a fost semnată personal, potrivit căreia ultima a declarat că a primit informațiile precontractuale și proiectul contractului de credit.

La fel, BC „Victoriabank" SA reiterează că obiectul litigiului, așa cum a fost formulat în cererea de chemare în judecată este încasarea de la Vasiliev Iulia în beneficiul BC „Victoriabank" SA, în temeiul contractului de credit destinat necesităților de consum nr. CER 00053017 din 19.01.2022, a sumei de 200 817,45 lei cu titlu de datorie și a plăților accesorii, acceptat de către pârâta-reclamantă.

Mai mult indică reclamanta-pârâtă, că a respectat prevederile Legii nr. 202 din 12.07.2013, privind contractele de credit pentru consumatori, nemijlocit art. 4 alin. (1) „..orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator va cuprinde informații standard în conformitate cu prevederile din prezentul articol". Alin. (2) indică că, „informațiile standard specifică, într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune, prin intermediul unui exemplu reprezentativ, următoarele: a) rata dobânzii aferente creditului, fixă și/sau flotantă, împreună cu informațiile privind orice costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator; b) valoarea totală a creditului; c) dobânda anuală efectivă, care se indică în mod evidențiat (cu caractere aldine); d) dacă este cazul, durata contractului de credit; e)

în cazul unui credit sub formă de amânare la plată pentru un anumit bun sau serviciu, prețul actual și valoarea oricărei plăți în avans; și f) dacă este cazul, valoarea totală plătibilă de către consumator și valoarea ratelor de plată; g) atenționarea consumatorului de către creditor asupra responsabilității de rambursare a creditului."

Respectiv, pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia a fost informată despre tarifele aplicabile, fapt pentru a care a semnat în cererea de credit, fiind în acest sens respectat conținutul art. 5 a legii prenotate mai sus, alin. (2) prevede că *informațiile precontractuale sunt furnizate:* a) cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului; b) imprimate pe hârtie sau pe un alt suport durabil, redactate într-un limbaj clar și lizibil cu caractere de aceleași dimensiuni. În cazul în care informațiile sunt redactate pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat".

Specifică BC „Victoriabank" SA, că a asigurat transparența costului produsului de credit atât prin publicare pe pagina oficială, cât și în format fizic prin semnarea de către pârâtă-reclamantă a cererii de credit și informațiilor precontractuale pe suport de hârtie.

Reieșind din prevederile capitolului 3 al contractului de credit destinat necesităților de consum nr. CER 00053017 din 19.01.2022, a fost calculată dobânda în mărime de 12 792,95 1ei, care se solicită a fi încasată din contul pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia.

La fel, indică reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank” SA că se prezumă că consumatorii cunosc prevederile legislației în vigoare ce reglementează contractele de credit pentru consumatori, respectiv conștientizează drepturile și obligațiile, pe care și le asumă la încheierea contractelor de credit, din care motiv solicită respingerea acțiunii reconvenționale formulată de către Vasiliev Iulia, ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

În ședința de judecată reprezentantului reclamantei-pârât BC „Victoriabank” SA, angajata Gavriș Mariana a solicitat admiterea acțiunii inițiale integral potrivit cerințelor formulate, iar cu referire la acțiunea reconvențională solicită respingerea ca neîntemeiată.

În ședința de judecată pârâta-reclamantă Vasiliev Iulia, cât și reprezentantul său avocatul-stagiar Balanuță Ion, nu s-au prezentat, deși au fost înștiințați despre data, locul și ora examinării cauzei, din care motiv instanța de judecată, potrivit art. 206 alin. (3) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea prezentei cauze în absența părții pârâte.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantei asupra acțiuniunilor formulate, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererile de chemare în judecată în coraport cu argumentele expuse în referință, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată inițială este întemeiată și urmează a fi admisă, iar, acțiunea reconvențională este neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi respinsă, pentru următoarele considerente.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea

acţiunii.

Norma cuprinsă în art. 130 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluţionarea pricinii.

Totodată, instanţa de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Prin înscrisurile atașate la dosar, se confirmă că, la 19 ianuarie 2022, între BC „Victoriabank" SA și Vasiliev Iulia a fost încheiat contractul de credit bancar CER 00053017, potrivit căruia, banca a pus la dispoziția debitorului o sumă de bani în mărime de 200 000 lei, iar debitorul Vasiliev Iulia s-a obligat să restituie creditul și să plătească dobânda și alte plăți aferente, (f.d.4-9).

Potrivit capitolului 1 al contractului, BC "Victoriabank "SA s-a obligat să acorde debitorului un credit în sumă de 200 000 lei, pe un termen de 60 luni, iar debitorul s-a obligat să restituie suma creditului și să achite plățile aferente acestuia către data de 18 ianuarie 2027.

La fel s-a stabilit că potrivit prevederilor pct. 3.1.1 rata dobânzii stabilită la momentul semnării contractului este în mărime de 13,74%, anual calculată la soldul creditului care este la dispoziția debitorului, fiind formată din indicii de referință ai Băncii Naționale. Pct.3.1.2 prevede că dobânda este una flotantă pe toată perioada de creditare.

Conform prevederilor pct. 3.1.7 s-a stabilit că în caz de întârziere la plată, debitorul datorează și va plăti băncii o dobândă majorată, raportată la suma principală a creditului restant.

Totodată, pct.3.2.1, prevede pentru creditul acordat debitorului, banca percepe un comision de analiză dosar în mărime de 400 lei, care se percepe de la debitor o singură dată la momentul semnării contractului.

În corespundere cu pct. 10.1 lit. a) din contract, banca este în drept să rezilieze contractul și să ceară debitorului restituirea creditului, precum și achitarea altor plăți aferente conform contractului, la producerea unuia din următoarele cazuri: debitorul nu restituie în termen și în volum deplin două tranșe ale creditului și/ sau nu achită dobânda aferentă sau nu execută alte obligații ce rezultă din contract sau încalcă obligațiile sale rezultate din alte contracte încheiate cu banca.

Potrivit notei de calcul, datoria existentă la situația din 03 septembrie 2023, potrivit contractului de credit nr. CER 00053017 din 19 ianuarie 2022, suma compusă din soldul creditului în mărime de 188 024,50 lei, dobânda restantă în mărime de 12715,03

lei cât și dobânda majorată în mărime de 77,92 lei, iar în total suma de 200817,45 lei, (f.d.18).

Instanța de judecată reține că la 16 septembrie 2022, partea reclamantă a expediat notificare debitorului Vasiliev Iulia prin care a solicitat de la ultima achitarea în termen de 15 zile a datoriilor acumulate, (f.d.15).

Din speță se mai reține faptul că la 07 noiembrie 2022 în adresa debitorului Vasiliev Iulia a fost expediată somația privind declararea scadenței anticipate a creditului și posibilitatea începerii procedurii de executare silită, însă aceasta nu a recepționat fapt confirmat prin avizul de recepție atașat la materialele cauzei, (f.d.16, 17 verso).

În conformitate cu art.9 alin.(2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

În temeiul art. 774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face, sau a nu face.

Potrivit dispozițiilor art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform dispozițiilor art. 844 alin.(1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 901 alin.(1) și (5) Codul civil prevede că, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

În baza dispoziției de la art. 993 alin.(1) Cod civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

În conformitate cu art. 996 alin.(1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

În temeiul art. 1763 Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, alte organizaţii care acordă credite în baza legii, precum și împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.

În corespundere cu art. 1764 alin. (1) Cod civil, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.

Iar, în baza art. 1765 Cod civil, în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Potrivit art.1769 alin.(1) Cod civil, creditorul poate rezilia contractul și cere restituirea creditului și a sumelor aferente dacă: a) debitorul a devenit insolvabil; b) debitorul nu a oferit garanțiile cerute sau a redus fără acordul creditorului garanțiile oferite; c) debitorul nu plătește dobânda în termenul stabilit; d) debitorul nu a executat obligația de restituire a cel puțin 2 tranșe ale creditului, atunci cînd contractul prevede restituirea creditului în rate; e) există alte cazuri prevăzute de lege sau de contract. Rezilierea contractului suspendă imediat utilizarea creditului, însă creditorul va acorda debitorului un termen de cel puțin 15 zile pentru restituirea sumelor utilizate și a sumelor aferente.

Conform prevederilor art. 1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutătorul) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În temeiul art. 1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Conform art. 1248 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractual nu prevede altfel; dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) și (4).

Raportând cadrul legal citat mai sus la circumstanțele cauzei, instanța concluzionează că, între BC Victoriabank SA și Vasiliev Iulia au fost instituite raporturi de drept cu privire la creditul bancar, în urma cărui fapt BC Victoriabank SA și-a asumat obligația să pună la dispoziția Iuliei Vasiliev suma de 200 000 lei, iar aceasta din urmă s-a obligat să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract în modul și termenii prevăzuți în contractul de credit.

Astfel, instanța de judecată a stabilit faptul că, între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care, fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Instanța de judecată reține ca relevant faptul că partea pârâtă-reclamantă nu a contestat faptul că a primit un credit în mărime de 200 000 lei, la fel nu a contestat existența datoriei sale ci doar a obiectat în privința legalității clauzelor contractuale cu privire la calculul dobânzii percepute, a comisionului, precum și a penalității.

Tot aici, instanța de judecată constată că Vasiliev Iulia nu și-a îndeplinit obligațiunile contractuale și nu a restituit suma împrumutului acordat integral, eschivându-se de la plata datoriei.

Având în vedere circumstanțele sus-enunțate, ținând cont că reclamanta-pârâtă BC „Victoriabank" SA și-a onorat obligațiunea asumată prin contractul de credit, transferând în contul stingerii datoriilor contractuale a debitorului suma de 200 000 lei la 19 ianuarie 2022, iar, pârâta-reclamantă Iulia Vasiliev nu și-a onorat în mod integral obligațiunea de a rambursa sumele datorate, asumată la încheierea contractului de credit, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite acțiunea reclamantei-pârât BC „Victoriabank" SA cu privire la încasarea sumei în mărime de 200817,45 lei cu titlu de datorie contractuală.

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Reieșind din considerentul că instanța a admis pretențiile reclamantei-pârâte BC „Victoriabank" SA, instanța de judecată va compensa cheltuielile de judecată suportate de ultima din contul pârâtei-reclamante și anume, va încasa din contul Iuliei Vasiliev, în beneficiul BC „Victoriabank" SA suma de 6024,52 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, (f.d.3).

Cu referire la acțiunea reconvențională înaintată de către avocatul-stagiar Bălănuță Ion în interesele lui Vasiliev Iulia către BC „Victoriabank" SA cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale, instanța de judecată o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 328 alin. (1) din Codul Civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acțiune, cât și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces. Alin. (2), nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

În corespundere cu prevederile art. 1069 Cod civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist. Faptul că anumite aspecte

ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicînd diferite părți și care nu a fost negociată individual.

În temeiul celor statuate la art. 1170 alin. (1) Cod civil, clauzele propuse de către o parte care nu au fost negociate individual pot fi invocate față de cealaltă parte doar dacă cealaltă parte le-a cunoscut sau dacă partea care le-a propus a luat măsuri rezonabile pentru a atrage atenția celeilalte părți asupra lor la momentul încheierii contractului sau înainte de aceasta.

În baza prevederilor de la art. 1071 Cod civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

Iar, potrivit art. 1072 Cod civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist și un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol și art. 1075. Listele prevăzute de articolele menționate la alin. (2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.

În acord cu prevederile art. 1075 alin. (1) Cod civil, la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art. 1072 alin. (1), art. 1073 și 1074 se va ține cont de: a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art. 1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; și e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Conform dispozițiilor art. 1076 alin. (1) Cod civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă.

Iar, în baza art. 1077 alin. (1) pct. 6) Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect: solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Or, potrivit speței din acțiunea reconvențională dedusă judecății ar constitui mărimea penalităților prevăzute de contract este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus creditorului prin neachitarea în termen a creditului restant.

Instanța reține că, prin costul total al creditului pentru consumatori - se înțelege toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit.

Prin urmare, instanța nu va reține alegația reprezentantului pârâtei-reclamante Vasiliev Iulia, avocatului-stagiar Bălănuță Io, că aceasta nu a cunoscut condițiile de creditare. Or, din declarația înserată în cererea la contractul de credit și informațiile precontractuale la contractul de credit pentru CER 00053017, care a fost semnată personal, potrivit căreia ultima a declarat că a primit informațiile precontractuale și proiectul contractului de credit, (f.d. 57-61).

Mai mult de atât, instanța a stabilit că de către BC „Victoriabank" SA au fost respectate prevederile Legii nr. 202 din 12.07.2013, privind contractele de credit pentru consumatori, nemijlocit art. 4 alin. (1) „orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator va cuprinde informații standard în conformitate cu prevederile din prezentul articol".

Astfel, alin. (2) al legii nominalizate supra indică că, „informațiile standard specifică, într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune, prin intermediul unui exemplu reprezentativ, următoarele: a) rata dobânzii aferente creditului, fixă și/sau flotantă, împreună cu informațiile privind orice costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator; b) valoarea totală a creditului; c) dobânda anuală efectivă, care se indică în mod evidențiat (cu caractere aldine); d) dacă este cazul, durata contractului de credit; e) în cazul unui credit sub formă de amânare la plată pentru un anumit bun sau serviciu, prețul actual și valoarea oricărei plăți în avans; și f) dacă este cazul, valoarea totală plătibilă de către consumator și valoarea ratelor de plată; g) atenționarea consumatorului de către creditor asupra responsabilității de rambursare a creditului."

Odată, cu semnarea cererii de credit Vasiliev Iulia a fost informată despre tarifele aplicabile, fiind în acest sens respectat conținutul art. 5 a legii prenotate mai sus, alin. (2) prevede că informațiile precontractuale sunt furnizate: a) cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului; b) imprimate pe hârtie sau pe un alt suport durabil, redactate într-un limbaj clar și lizibil cu caractere de aceleași dimensiuni. În cazul în care informațiile sunt redactate pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat".

În această ordine de idei instanța de judecată consideră că acțiunea reconvențională este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ş t e:

Se admite integral cererea de chemare în judecată inițială depusă de către BC „Victoriabank" SA împotriva lui Vasiliev Iulia cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Vasiliev Iulia, născută la *****cod numeric personal *****domiciliată în*****în beneficiul BC „Victoriabank" SA, cod fiscal

1002600001338, cu sediul în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141, suma de 200817 (două sute mii opt sute șaptesprezece) lei și 45 bani cu titlu de datorie contractuală, precum și suma de 6024 (șase mii douăzeci și patru) lei și 52 bani în calitate de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

Se respinge, ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de către avocatul-stagiar Bălănuță Ion în interesele lui Vasiliev Iulia către BC „Victoriabank" SA cu privire la constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Constantin Roșca